

Chelsea Ngoc Minh Nguyen: Vad är det för fel på Ukrainas krigsdiplomati i det globala syd?

[Ur [Commons](#), 10 april 2023. Översättning från engelska, Göran Källqvist.]

Innehållsförteckning

Uppfattningen om det civilisatoriska och det globala syd.....	2
Ukrainas krigsdiplomati i Indonesien.....	3
Ukrainas krigsdiplomati i Vietnam och den betydelse som Vietnams tidigare erfarenheter har.....	6
Skillnaden mellan en civilisatorisk och en universalistisk krigsdiplomati för dekolonialitet.....	8
Ukrainas inneboende men underskattade relevans i det globala syd.....	10
Förändrar Ukraina krigsdiplomatin i det globala syd?.....	13

Vid ettårsminnet av Rysslands olagliga och brutala invasion i full skala av Ukraina höll president Volodymyr Zelenskyj ett tal i Europaparlamentet, där han förkunnade att Ryssland är ”den moderna världens största Europafientliga kraft”.¹ Med ”europeisk” menade han dess ”livsstil” som påstås vara ”genomsyrad av regler, värderingar, jämlikhet och rättvisa” och ”ett ställe där Ukraina bestämt hör hemma”. Ett år efter den ryska invasionen är det på tiden att jag för fram min långvariga och sjudande kritik av det civilisatoriska och utestängande förhållningssätt till krigsdiplomati som Ukraina hittills har haft när det har försökt få internationellt stöd, speciellt i det globala syd.

Det är förvisso svårt att underskatta graden av avpolitisering, cynism mot medmänniskor och ett gemensamt liv, och den känsla av hopplöshet om det nuvarande och framtiden som under de senaste decennierna har tagit det ryska samhället med oförminskad storm. Men för närvarande äger det inte bara rum kamp i Ukraina utan också på andra ställen i världen, inklusive Myanmar, Thailand, Sudan och Palestina, för samma värderingar om allomfattande mänsklig värdighet, jämlikhet och rättvisa. Och då blir det problematiskt att ha civilisatoriska och till sin natur utestängande anspråk på vilken sorts nationell och global framtid och värderingar man i grund och botten kämpar för.

När jag den 20 februari 2023 offentligt kritiserade en framstående ukrainsk intellektuell, Volodymyr Jermolenko, och hans argument [i en nu raderad Twittertråd, som skrevs 18 februari 2023] att Rysslands krig mot Ukraina gjorde Ryssland ”mer asiatiskt” och att Ukrainas kamp för sin nationella överlevnad ”utvidgade Europas gränser österut”, blev jag överraskad av det stöd och det stora intresse som mina motargument fick. Ett sådant intresse delades också både offentligt och privat av många ukrainare, som för närvarande inte bara kämpar mot en invaderande rysk armé och en orimligt chauvinistisk Kremlregim, utan också mot den fullständiga och regeringsinitierade nyliberaliseringen av sitt fosterland.

Här skulle jag vilja vidareutveckla min konstruktiva kritik av Ukrainas krigsdiplomati i det globala

¹ ”[President Zelenskyj says Russia is a grave threat to the European way of life](#)”, *European Parliament News*, 9 februari 2023.

syd, speciellt utifrån min ståndpunkt att vara mycket starkt mot Rysslands invasion av Ukraina. Mitt viktigaste argument är att Ukrainas civilisatoriska och utestängande förhållningssätt har varit självbegränsande, motverkat sitt syfte och till och med bara varit halvhjärtat äkta när det handlar om att få en mer omfattande och bredare sympati, stöd och känsla av gemensam kamp i många länder i det globala syd.

Uppfattningen om det civilisatoriska och det globala syd

Begreppen ”civilisatorisk” och ”utestängande” gör att mina funderingar är i samma anda som Amartya Sens kritik av Samuel Huntingtons tolkning av världshistorien som en ständig sammandrabbning mellan civilisationer, och ett permanent krigstillstånd och konfliktladdade spänningar mellan folk, spänningar som har sina rötter i inbillat nativistiska,* ödesbestämda och rumsligt bestämda kulturella överlägsenheter, glansdagar och värderingar.² Ett civilisatoriskt förhållningssätt är i sig utestängande, och därmed människofientligt och motsatsen till att vara allomfattande, och grundar sig på en ganska missriktad förståelse av rötterna bakom många av de moderna problem som hemsöker Ukraina och andra länder, inklusive erövringskrig, förtryck och utsugning.

Trots dagens spirande kriser och hyckleri har Europas (inklusive Väst- och Östeuropa) många viktiga framsteg under försöken att bygga ”sociala stater” och relativ frihet varit värdigt kontinentens varken mer eller mindre än revolutionärt progressiva ställning i människans historia. Men de strider som pågår i resten av världen för att komma i åtnjutande av samma värden är inte kamp för en helt ny ”europeisk” framtid, utan för en mer allmänt delad, jämlik och mänsklig framtid. Det är en kampfackla som Ukrainas regering och dess många framstående intellektuella försöker bära, men enligt många förmenande på ett självbegränsande sätt i sitt förhållningssätt till krigsdiplomatin. Jag tror att det när det kommer till kritan har formats av Ukrainas rådande inhemska politik och sociologi, under dess minst tre decennier långa sökande efter en livskraftig postkommunistisk självbild.³

Jag är ofta ovillig att använda det allomfattande begreppet ”det globala syd”, efter att det åtminstone sedan 1970-talet har nedvärderat sig själv till ett ord utan särskilt mycket sammanhängande och enhetlig politisk innebörd, organisatorisk fasad och alternativ vision för en mer progressiv, rättvis och jämlik världsordning på nationell nivå. Som den indiske aktivisten Kavita Krishnan och den slovakiske filosofen Slavoj Žižek försiktigt har varnat, är den dominerande inhemska politik och ideologi som ligger bakom en del av de största ländernas nuvarande förespråkande av en ny ”multipolär” världsordning själv genomsyrad av en grov civilisatorisk och imperialistisk konservatism. De nuvarande härskarna i en del av dessa stora länder är formellt parlamentariska demokratier, men underlättar till och med en smygande illiberalism och ett etniskt och religiöst majoritetsstyre i sina påstått demokratiska samhällen. Men denna nya multipolaritet framställs som en alternativ politik

* Nativism är uppfattningen att vissa åskådningar är medfödda – öa.

2 Amartya Sen, *Identity and violence: the illusion of destiny*, Penguin Books: 2007.

3 Den ukrainska politiska forskaren, Oxana Shevel, hävdar att Ukraina efter 1991 gick igenom ”ett successivt stärkande av den ukrainska identiteten”, som från och med 2014 accelererade och förde med sig en ännu ”snabbare ukrainisering och västernisering” av Ukraina. Samtidigt genomgick Ryssland efter 1991 ”en successiv förstärkning av den imperialistiska identiteten” och skapade det civilisatoriskt inriktade begreppet ”den ryska världen”. (Oxana Shevel, ”[Russia’s invasion, Ukraine’s resistance, and prospects for peace](#)”, 6 december 2022.)

Även om jag här inte i detalj kommer att gå in på den ukrainska inrikespolitikens och sociologins roll och utveckling, så går det förvisso att hävda att civilisatoriska resonemang, självbilder och åskådningar inte är unika för Ukraina, utan i själva verket är ett ganska utbredd och problematiskt fenomen inom hela det intellektuella och politiska området i många postkommunistiska länder idag, inklusive i Ryssland och Kina.

och världsordning till USA:s unipolaritet och att det ostraffat och på ett kriminellt sätt har kunnat utnyttja de internationella lagarna.⁴ I själva verket är innebörden av den alternativa politiken snarare en politik som strävar efter samma privilegier att ostraffat missbruka de internationella lagarna, och med hjälp av förväntningar om så kallade förutbestämda ”inflytelsesfärer” slutgiltigt sätta stopp för en självständig jämlikhet. Enligt den kinesiska antropologen Xiang Biao, ”talar majoritetsopinionen i dagens Kina bara om att bli nummer ett, och många grundläggande tänkesätt liknar det vi ser i USA, något som enligt min uppfattning har att göra med att vi har förlorat våra gemensamma ideal”.⁵ På samma sätt hävdar kolumnisten Happymon Jacob i fallet Indien på ett övertygande sätt att ”det New Delhi egentligen är ute efter är en plats vid den internationella politikens stora bord. Deras revisionistiska språk är rotat i deras strävan att bli en del av ett omstrukturerat status quo.”⁶

När jag kritiserar Ukrainas krigsdiplomati för att skapa sig ett internationellt stöd i det globala syd, kommer jag motvilligt men av bekvämlighet att tala om det ”globala syd” som en bred gemenskap med olika samhällsskikt, men en till stor del delad historia och medvetenhet om västs tidigare koloniala styre och dess nutida hyckleri i sin selektiva åtydning av internationella lagar, och under sina krig och konflikter. I synnerhet är min kritik tillämplig för länder i det globala syd som tidigare haft starka band till och allmänt positiva erfarenheter av det tidigare Sovjetunionen.

Ukrainas krigsdiplomati i Indonesien

Under det senaste året har flera händelser med Ukrainas krigsdiplomater i det globala syd gjort mig kritisk mot landets övergripande förhållningssätt till krigsdiplomatin. Vid den tiden befann jag mig i Indonesien som FN-personal, där jag anekdotiskt bevittnade landets omedelbara reaktioner på Rysslands invasion och hur de utvecklades. Indonesien är komplicerat på så sätt, att även om det i praktiken var en lojal USA-allierad under den inhemska militärdiktaturen (1965-1998), så är det också ett land där många samhällsskikt fortfarande uppskattar och har tillgivna minnen av Sovjetunionen (om än oproportionerligt mycket förknippade med Ryssland), i synnerhet på kulturens och utbildningens område, och den tidigare gemensamma politiken att göra en insats för en antikapitalistisk avkolonisering och världsordning.⁷

Till att börja med är jag oense med kommentatorer som överdriver Indonesiens officiella neutralitet till invasionen. Den indonesiska regeringen har hittills konsekvent röstat för alla resolutioner i FN:s generalförsamling som har krävt att Ukrainas legitima territoriella integritet och suveränitet ska respekteras och de ryska trupperna dras tillbaka från Ukraina. I egenskap av ordförande för G20-mötet 2022, besökte dessutom Indonesiens president Joko Widodo (eller ”Jokowi”) och hans hustru, Iriana Joko Widodo, plikttroget Kyiv efter en 20 timmars tågresor från Polen, som första statsman från det globala syd som gjorde ett sådant besök till krigets Ukraina. Jämförelsevis finns det få förväntningar på att Indiens premiärminister Narendra Modi, ordförande för G20-mötet 2023, kommer att göra ett sådant besök i Kyiv. Den indonesiske presidenten och hans hustrus besök var därmed en tillräckligt kraftfull symbolhandling, trots dess enligt många förmenande begränsade praktiska

4 [”Goodbye, Russian Romance! An interview with Kavita Krishnan”](#), *Posle*, 12 november 2022. [”What I don’t want is Western triumphalism: Slavoj Žižek on Putin’s expansionism, Western complicity, the denial of death, and preventing a global ultra-conservative turn”](#), *Meduza*, 3 februari 2023.

5 Xiang Biao & Wu Qi, [Self as method: thinking through China and the world](#), *Palgrave Macmillan*, 2023.

6 Happymon Jacob, [”India’s moment under the diplomatic sun must be used”](#), *The Hindu* 2023.

7 Radityo Dharmaputra, [”Why do many Indonesians back Russia’s invasion of Ukraine?”](#), *Indonesia at Melbourne*, 9 mars 2022.

inverkan på Kyivs och Moskvas fortsatta krigsstrategi och politik. Trots att G20-möten vanligtvis är begränsade till ekonomiska frågor, tillät Indonesien som ordförandeland ändå president Volodymyr Zelenskyj att för första gången presentera sin fredsplan i 10 punkter för världen vid mötet.⁸

Men flera månader efter invasionen åt jag en måltid ihop med en kollega från en ambassad från ett land i Europa som har varit bland de som har stött Ukrainas krigsansträngningar allra mest, och vi drog från våra diskussioner gemensamt slutsatsen att de allmänna uppfattningarna i Indonesien till största delen var sympati för Ryssland och cynisk motvilja mot Ukraina. Vid en annan måltid med en from muslimsk lokalanställd på det europeiska landets ambassad, sa hon till mig: ”även om jag ogillar Rysslands behandling av sina muslimska etniska minoriteter [tjetjener] och deras krigsmobiliseringar som får muslimer att strida mot andra muslimer i Ukraina, så tycker jag att Zelenskyj säljer ut sitt land”. Jag besvarade inte hennes uttalande, även om mitt tänkande och inre reflekterande fördjupades ytterligare. Men jag är oense när sådana uppfattningar bara sägs vara resultatet av ”rysk informationspropaganda”, oavsett hur tilltalande de är i sig själva.

Varken i krig eller fred handlar diplomati bara om att maximera sitt lands nationella intressen utifrån realpolitiska normer, utan också om att förmedla de värderingar och den framtid man vill förmedla till världen, och som man vill att världen ska förstå och helst dela med en i ömsesidig solidaritet, respekt och beundran. Den ukrainska krigsdiplomatins ansträngningar förtjänar i detta avseende hittills en hel del förakt, och jag ska nu teckna konturerna av det med några exempel.

I ett uttalande som publicerades 2 mars 2022 försökte Ukrainas ambassadör i Indonesien, Vasyl Hamianin, få stöd både från den indonesiska regeringen och allmänheten på två ganska olika sätt.⁹ Det ena sättet var att göra liknelser mellan Indonesiens tidigare antikoloniala självständighetskrig, särskilt mot Nederländerna och Japan, och Ukrainas pågående försvarskrig mot det ryska angreppet. Hamianin betonade också att invasionen av hans land var ett hot mot världsfreden och den internationella säkerhetsordning som upprättades efter Andra världskriget. Som Indonesiens ambassadör i Tyskland, Arif Havas Oegroseno, helt riktigt hävdade i en kommentar, leder invasionen till existentiella konsekvenser för andra småstater som håller fast vid internationella lagar för att försvara sin territoriella sammanhållning och suveränitet mot stormakternas översitteri, som hur Indonesien hanterat Kina i Sydkinesiska sjön.¹⁰ Men på samma gång åberopade Hamianin Indonesiens blodiga antikommunistiska förflutna: ”ni [Indonesien] är ett klokt land som lyckades avvärja kommunisternas lockrop och inte ge efter för dem”. Hamianin gick till och med ännu längre och hävdade att ”dagens Ryssland är en fortsättning av den kommunistiska regimen”.

Eftersom den islamistiska populismen och antikommunismen fortfarande går hand i hand i dagens indonesiska politik, är åberopandet av minnen från 1900-talets blodigaste massakrer – massakrerna 1965 ledde till mellan 500.000 och 1 miljon döda – i sig själv motbjudande, och de saknar grundläggande yrkesmässig, politisk och moralisk diplomatisk känslighet. Indonesiens president Jokowi valdes första gången 2014 delvis på grund av att han lovade att modigt driva på för nationell försoning och ett läkande projekt för de många tystade offren för de antikommunistiska massakrerna i hela Indonesien 1965. I årtal hade presidenten mött ett mycket starkt motstånd bland mäktiga krafter inom Indonesiens militära och islamistiska etablissemang mot att detta program skulle

8 ["Explainer: What is Zelenskiy's 10-point peace plan?"](#), *Reuters*, 28 december 2022.

9 *Detik News*, 2 mars 2022.

10 Arif Havas Oegroseno, "Irredentisme di Ukraina", *Kompas*, 19 april 2022.

genomföras. Den 11 januari 2023 framförde presidenten äntligen den indonesiska statens ”djupa beklagande” och erkände att massakrerna och 11 andra ”grova brott mot de mänskliga rättigheterna” verkligen ägde rum mellan 1965 och 2023.¹¹ På vilka förnuftiga grundvalar trodde Hamianin att det var lämpligt att lägga sig i och till och med gå mot en långvarig politiskt och historiskt känslig agenda i Indonesien, om gradvis försoning och mer historisk opartiskhet om massakrerna 1965?

Men det tar inte slut i och med ovan nämnda episod. En annan ännu mer upprörande händelse ägde rum avseende Israels flygangrepp mot Gaza den 5 augusti 2022, som den indonesiska regeringen beslutsamt fördömde.¹² Det ligger i linje med landets historiska traditioner av solidaritet med Palestina – Indonesien är ett av få länder i världen som fortfarande inte har formella diplomatiska bilaterala förbindelser med staten Israel. 2022 var i själva verket det dödligaste året på sju år vad gäller israeliska och palestinska civila dödsoffer, med oproportionerligt fler palestinier.¹³ I ett svar på Indonesiens fördömmande av Israels ökande våld i Gaza twittrade Hamianin med stora bokstäver: ”hur vore det med ett starkt fördömmande av de senaste fem månadernas brutala angrepp mot Ukraina? Och av de hundratals om inte tusentals dödade barnen, inklusive muslimska barn?”¹⁴ I ett ganska tragikomiskt sammanhang publicerade Ukrainas ambassadör i Israel, Jevgen Kornijtjuk, kort därefter ett offentligt uttalande som sa: ”Som ukrainare vars land utsätts för ett brutalt och långvarigt angrepp från sin närmaste granne, känner jag stor sympati för den israeliska allmänheten. Terrorism och illvilliga angrepp mot civila har blivit vardagsmat för israeler och ukrainare.”¹⁵ Ukrainas utrikesdepartement återpublicerade senare Kornijtjuks uttalande. Valförtjänt kallade Indonesiens utrikesdepartement snabbt in Hamianin och uttryckte sitt ”missnöje och förbittring” över kommentarer som betraktades som ”sårande för indonesier som ser ukrainarna som vänner”.¹⁶

Jag upprepar att den indonesiska regeringen officiellt inte har varit neutral om Rysslands krig mot Ukraina, även om det har förts inhemska diskussioner om vad Indonesien kunde ha gjort mer för Ukraina. Men i Hamianins tänkande verkar det finnas en värdekonflikt mellan att ta upp både Ukrainas sak och palestinska barns böner mot den israeliska staten oproportionerligt hårda angrepp och våld. Man kan fråga Hamianin varför Indonesiens fördömmande av Israels ökande våld går mot hans eget lands sak och världsåskådning, och vilken sorts diplomatisk angelägenhet det var för honom att öppet angripa Indonesiens ståndpunkt om en annan större konflikt [mellan Israel och Palestina] i världen. Vad gäller strategin för att samla internationellt stöd, för att inte tala om moral: på vilket sätt anser Hamianin det gynnsamt att ännu mer fjärma stora delar av den indonesiska allmänheten, när det inte finns någon jämförbar internationell konflikt som i decennier har inspirerat många indonesier lika mycket som konflikten mellan Israel och Palestina och palestinernas strävan efter statsstatus och frihet? Det är ett typexempel på ett civilisatoriskt och utestängande förhållningssätt när Hamianin, som representerar den ukrainska regeringen, inte anser det möjligt att erkänna en liknande kamp för samma värderingar om allmän mänsklig värdighet, jämlikhet och rättvisa, med mindre än att de är en rumslig del av eller av mindre betydelse för Europa som

11 *The Guardian*, 13 januari 2023.

12 ”[Indonesia strongly condemns the attacks carried out by Israel in Gaza](#)”, Indonesiens utrikesdepartement 7 augusti 2022.

13 ”[With 2022 Deadliest Year in Israel-Palestine Conflict, Reversing Violent Trends Must Be International Priority. Middle East Coordinator Tells Security Council](#)”, FN 18 januari 2023.

14 ”[Indonesia summons Ukrainian envoy over Russia tweet](#)”, *The Jakarta Globe*, 11 augusti 2022.

15 ”[Ukraine declares support for Israel, condemns Palestinian terrorism](#)”, *The Palestine Chronicle*, 7 augusti 2022.

16 *Jakarta Globe*.

urtypen för en civilisation.

Ukrainas krigsdiplomati i Vietnam och den betydelse som Vietnams tidigare erfarenheter har

Det är inte fel att påstå att USA har varit och fortfarande är den viktigaste utländska eftertruppen bakom Ukrainas försvarskrig mot Ryssland, materiellt, finansiellt och militärt. Förståeligt nog har därför USA:s och Ukrainas krigsdiplomatiska ansträngningar varit väl samordnade och hittills till stor del skett i samförstånd. Men en episod måste påpekas. I ett vederläggande av Rysslands påstående om att amerikanska biologiska vapenprogram användes i Ukraina,¹⁷ utfärdade den amerikanska ambassaden i Vietnam den 10 mars 2022 ett skamlöst uttalande, som sa: ”Ryssland, inte USA, har en lång och väldokumenterad meritlista av att använda kemiska vapen.”¹⁸ Detta uttalande fyllde givetvis ambassadens officiella Facebooksida med lokal vietnamesisk avsky, och gynnade också indirekt en ännu större trivialisering av det ukrainska folkets pågående lidande. Enligt officiella vietnamesiska beräkningar utsattes mellan 3 och 4,8 miljoner personer i Vietnam för Agent Orange, ett medel för avlövning som innehöll ytterst giftiga kemikalier som dioxin och mellan 1961 och 1971 spreds under USA:s kemiska krigföring mot kommunistiska uppror och lokalbefolkningar i hela Sydvietnam.¹⁹ De officiella lokala bedömningarna pekar på att 25% av Sydvietnams territorium besprutades med Agent Orange, och vissa har gått så långt att de har kallat USA:s krigföring i Vietnam för ”ekocid” [miljömord].²⁰ Tyvärr har också en del diplomater på Ukrainas ambassad i Vietnam ertappats offentligt med att citera och marknadsföra den kontroversiella yttersta högerfiguren Stepan Bandera.

På samma sätt som i Indonesien fanns det i Vietnam ibland (i synnerhet under den ryska invasionen inledande faser) en utbredd sympati för Rysslands rättfärdiganden för angreppet på Ukraina.²¹ Rötterna till det var en samhörighet med västfientliga och speciellt mot USA:s herravälde fientliga åsikter, som till största koncentrerades kring uppfattningar och diskussioner om stormakternas geopolitik.²² Ännu djupare än i Indonesien har stora delar av olika samhällsskikt i Vietnam fortfarande en djupt rotad förståelse och ett omhuldat minne av Sovjetunionen. Till skillnad från Ukraina har Rysslands krigsdiplomati hittills lyckats fånga upp och knyta an till sådana lokala minnen, men det har gjorts med hjälp av en oärlig beskrivning av dagens ryska stat som en fortsatt arvtagare till Sovjetunionen, trots president Vladimir Putin och hans parti Enade Rysslands uttalade avsky mot Sovjetunionen. Alla de anmärkningar som president Vladimir Putin gjorde i det tal som tillkännagav angreppet på Ukraina, där han fördömde den framlidne ryske bolsjevikledaren Vladimir Lenin, ströks exempelvis ur den vietnamesiska översättningen av talet. Många vietnameser som både är positiva till Ukraina och förtjusta i det historiska Sovjetunionen, särskilt inom de äldre generationerna, ser det nuvarande kriget som ett krig mellan två tidigare socialistiska och mot

17 Rysslands påståenden om att amerikanska biologiska vapenprogram genomfördes i Ukraina tillbakavisades senare av Internationella atomenergikommissionen den 18 mars 2022 och FN:s byrå för nedrustning den 27 oktober 2022.

18 Phan Xuan Dung, ”[Agent Orange in Vietnam: Legality and US insensitivity](#)”, *The Diplomat*, 14 april 2022.

19 *Ibid.*

20 Fred A. Wilcox, ”Scorched earth: legacies of chemical warfare in Vietnam”, *Seven Stories Press*, 2011.

21 Hoang Thi Ha & Dien Nguyen An Luong, ”[The Russia-Ukraine war: unpacking online pro-Russia narratives in Vietnam](#)”, *ISEAS Perspective*, 27 april 2022.

22 Dien Nguyen An Luong, ”[US will have to work hard to win over Vietnam’s conservatives](#)”, *Nikkei Asia Review*, 11 maj 2022.

Vietnam broderliga länder, ett symboliskt mycket sorgligt krig, en slutgiltig kulmen på det långa sammanbrottet och förkastandet av Sovjetunionen (av både den ryska och ukrainska regeringen).

Många i Vietnam såg det sovjetiska projektet som både ett multietniskt och internationalistiskt projekt som fungerade som en alternativ modell för en snabb ekonomisk, social och mänsklig utveckling och en mer rättvis avkoloniserad värld med världspåverkande konsekvenser, i synnerhet för olika vietnamesiska självständighetsrörelser i början av 1900-talet. Under USA:s invasion tjänstgjorde tusentals militära och tekniska rådgivare från Sovjetunionen i Vietnam, och bara i Allukrainska krigsveteraners förbund finns idag mer än 500 överlevande medlemmar. Efter USA:s militära tillbakadragande 1973 och enandet av Vietnam till en kommunistisk stat 1975 var det till största delen Sovjetunionen och Östblocket som hjälpte ett krigshärjat Vietnam att fylla igen sina luckor av människokapital och utbilda sina moderna statsbyggare (ingenjörer, agronomer, geologer, ekonomer, lärare, arkitekter och så vidare). Speciellt var den Ukrainska sovjetiska socialistiska republikens hjälp att lindra det enade Vietnams många svältkriser med subventionerade skördar, underhåll av militär utrustning och utbildningsmöjligheter, oombärligt. Detta stöd kom under hårda förhållanden av en aggressiv USA- och Kina-ledd internationell blockad mot humanitär hjälp, handel och annan hjälp till landet. Fram tills dess högre utbildning från och med början av 1990-talet blev mer tillgänglig, betraktades möjligheten att studera i Sovjetunionen som en dröm av många vietnameser och miljontals andra i de fattigare delarna av världen. Även många tidigare vietnamesiska studenter i Sovjetunionen, från framstående lagstiftare till militära generaler som öppet har gått mot och fördömt Rysslands krig mot Ukraina, har otvetydigt inlett sina uttalanden med en ström av tacksamhet för de många ungdomsår som de hade tillbringat i Sovjetunionen.

Förståeligt nog har det gjorts jämförelser mellan krigets Ukraina och Vietnam, där en del har hävdad att Ukraina är ”2000-talets Vietnam”.²³ Personligen har jag hittills undvikit denna jämförelse. Formellt var Vietnamkriget (1955-1975) lika mycket ett inbördeskrig mellan motstridiga inhemska visioner av ett självständigt vietnamesiskt statsbyggande som en fortsättning på den franska och amerikanska västimperialistiska invasionen. Det finns förvisso olika motstridiga visioner och drömmar om ett ”nytt Ukraina under och efter kriget” bland ukrainarna. Men dagens opinionsundersökningar och anekdotiska historier verkar antyda en tveklöst enad folklig front och uppfattning om att först och främst driva tillbaka de ryska inkräktarna från Ukrainas internationellt erkända territorier. Konflikten i Donbass sedan 2014 kommer troligen att kräva en process av nationell försoning i Ukraina efter kriget, eftersom den i viss mån har karaktär av att både vara ett inbördeskrig och ha en oproportionerligt stor del rysk intervention/invasion och olaglig kontroll av delar av Donbass (och Krim) före den fullskaliga invasionen 2022.

Av bekvämlighet kommer jag att tala om ”Vietnam” som Vietnamkrigets kommunistiska eller vinnande sida, som leddes av Demokratiska republiken Vietnam (DRV) i Nordvietnam och Sydvietsnams Provisoriska revolutionära regering (PRG) i Sydvietnam. Ur officiellt perspektiv i både Vietnam och Ukraina har båda länderna orättvist invaderats av en jättelik stormakt med imperialistiska ambitioner att kontrollera och behärska deras respektive legitima politiska oberoende. Men ännu viktigare är att de är av mycket olika politiska och ideologiska natur, vilket visar sig i deras olika förhållningssätt till krigsdiplomati för att samla internationellt stöd.

23 Anthony Barnett, ”[A betrayal of Ukraine and the left](#)”, *Open Democracy*, 11 oktober 2022.

Skillnaden mellan en civilisatorisk och en universalistisk krigsdiplomati för dekolonialitet

I sin uppmaning till en internationell bojkott av rysk kultur den 7 december 2022 karakteriserade Ukrainas kulturminister, Oleksandr Tkachenko, Rysslands krig som ”ett civilisationskrig om kulturen och historien”.²⁴ Som den nederländske historikern Ian Buruma har hävdad, kommer denna strategi troligen att motverka sitt syfte när det gäller att samla internationellt stöd, inklusive från vanliga ryssar.²⁵ Trots att jag är väl medveten om den ohämmade avhumaniserande folkmordsretoriken mot alla ukrainare som under hela det pågående kriget har brett ut sig i ryska TV-debatter och kommentarer i media, håller jag till stor del med om Burumas åsikt.

Det återkommer till min grundläggande punkt om Ukrainas självbegränsande och kontraproduktiva krigsdiplomati, som inskränks till en civilisatorisk syn på invasionen och många andra samtida problem. För Vietnam handlade krigsdiplomatin inte om att främja en civilisatorisk avkolonisering och se en återgång till ett forntida och inbillat civilisatoriskt förflutet som en lösning på moderna frågor som kolonialism och imperialism. Det handlade om att tala för det allmängiltiga i nationell befrielse, medborgerliga rättigheter och solidaritetsrörelser som leddes av olika samhällsskikt, och ägde rum samtidigt över hela världen och betraktades som en gemensam kamp för Vietnam, i synnerhet i fienderegerningsländer, USA och Frankrike.²⁶ Det handlade om att skapa en ny och möjligen rättvisare värld med icke kapitalistiska internationellt solidariska förhållanden. När den dåvarande presidenten i DRVN, Hồ Chí Minh, utnämnde den kvinnliga kommunistiska revolutionära aktivisten och diplomaten Nguyễn Thị Bình till att leda PRG:s delegation till det som skulle komma att bli världens längsta fredsförhandling, förhandlingarna som ledde till fredsavtalet i Paris 1973 (1968-1973), sa han till Binh att noga skilja mellan imperialistiska regeringar och vanligt folk, eftersom de sistnämnda ofta hade ”en starkare känsla för rättvisa”.²⁷

Vietnams krigsdiplomati utmärktes inte bara av diplomati mellan regeringar. Det fanns också en separat front med diplomati ”mellan folk”, där Vietnams krigsdiplomater reste vida omkring i länder i Asien, Afrika, Latinamerika och Europa för att visa sin solidaritet med strider som leddes av folk och sociala rörelser, och förklara det allmängiltiga och gemensamma i sin respektive kamp för en rättvisare avkoloniserad värld. Vanligt folk i USA och Frankrike och deras i övrigt rika och beundransvärda kulturer utsattes sällan, om ens någon gång, för officiell vietnamesisk krigstidspropaganda och fördömanden. Istället omfamnades amerikanska och franska intellektuella, studenter, politiker, militära veteraner, kulturikoner och liknande fullständigt i en enad kampanj för att få USA att dra sig tillbaka militärt från Sydvietnam. Ho Chi Minh påstås en gång ha sagt: ”Den första fronten mot USA-imperialismen finns i Vietnam. Den andra finns inne i USA.”²⁸ I fallet med krigets nuvarande Ukraina, skulle det innebära att på ett modigare sätt samarbeta med den ryska oppositionen (bestående av folk och rörelser) mot kriget, oavsett huruvida 90% eller ens bara 1% av det ryska folket är mot kriget.

24 Oleksandr Tkachenko, ”[As Ukraine’s culture minister, I’m asking you to boycott Tchaikovsky until this war is over](#)”, *The Guardian*, 7 december 2022.

25 Ian Buruma, ”[Stop blaming the Russian soul](#)”, *Project Syndicate*, 7 juni 2022.

26 Judy Tzu-Chun Wu, ”Radicals on the road: internationalism, orientalism, and feminism during the Vietnam era”, *Cornell University Press*, 2013; Thi Binh Nguyen, ”A memoir: family, friends, and country”, *Tri Thuc Publishing House*, 2015.

27 Thi Binh Nguyen, *op cit*.

28 Dokumenterat i Krigsmuséet i Ho Chi Minh City, Vietnam.

Med kännedom om att många ukrainare har ett komplicerat och varierat medvetande om Sovjetunionens och Rysslands imperialistiska förflutna kan min rekommendation låta smärtsamt svår, men det måste sägas: jag rekommenderar verkligen inte att strategin för att samla internationellt stöd och solidaritet ska vara att stöta bort ryska vänner till Ukraina. I det långa loppet kommer det inte att räcka med stöd från väst som lösning för att Ukraina ska få frihet och överleva. Krigsdiplomati handlar lika mycket om att vinna vanligt folks hjärtan och sinnen i hela världen, som om att utöva påtryckningar för att få värdefullt materiellt och militärt stöd från mäktiga, rika och resursstarka regeringar. Om det sistnämnda vore den enda faktorn, skulle Vietnam ha inskränkt sin krigsdiplomati till Sovjetunionen, Östblocket och Kina, men de nöjde sig inte med det. I efterhand kan vi, 48 år efter Vietnams återförening 1975, säga att landets mirakulösa försoning med väst idag delvis har skapats tack vare den verkliga mellanfolkliga solidariteten med de olika rörelserna för medborgerliga rättigheter och solidaritet i hela västvärlden ("1968-generationen"), speciellt i USA och Frankrike.

Men vi måste också klargöra dialektiken i de möjligheter till omvandling som vår tids antikrigsaktivism och avkoloniseringsrörelser har jämfört med 1968, avseende sina olika omständigheter. Utan tvekan erövrade Vietnam delvis folkens hjärtan i hela västvärlden, speciellt i USA och Frankrike, tack vare att de sistnämnda samhällena garanterade grundläggande medborgerliga rättigheter som mötesfrihet, vilket tillät folk från olika samhällsskikt att uttrycka sin känsla för rättvisa på gatorna och berätta sanningen för de makthavande. Det var denna frihet, med rötterna i ens moraliska och politiska övertygelser, som fick tio vanliga och mestadels unga amerikaner att medvetet sätta eld på sig själva för Vietnams folk.²⁹ Dessutom var 1968 också ett folkligt svar på ett överhängande sammanbrott för de välfärdsstater som hade byggts upp efter Andra världskriget i både det kapitalistiska väst och det kommunistiska öst. Om vi nu går nästan ett halvt sekel* framåt har mer än 40 års splittrande nyliberalism tvärtom försvagat de sociala rörelserna kraftigt i hela världen, och de röster som höjs mot invasionen reser sig ur askan efter dessa rörelser. Under de första dagarna och veckorna av invasionen av Ukraina arresterades och slogs tusentals ryska anti-krigsaktivister och demonstranter brutalt ner. Detta farligt effektiva statliga förtryck sträcker sig från godtyckliga arresteringar till propaganda för invasionen i media och skolor, och har haft en nedkylande effekt i hela det ryska samhället genom att få alltför många miljoner ryssar att kollektivt ta på sig att själva kväva missnöjet och sympatin för det ukrainska folket.

Tyvärr fick Vietnam privilegiet att bli militärt invaderat i stor skala av både USA och Kina (1979-1989). För många vietnameser väckte Rysslands invasion av Ukraina också smärtsamma minnen och historisk medvetenhet om den kinesiska invasionen 1979. Ett skäl till varför det inte har blivit någon uppriktigt ökad försoning mellan Vietnam och Kina efter kriget, varken på regerings- eller folklig nivå, lika mycket som med Frankrike och USA, är att [den kinesiska] regeringens officiella hållning och den allmänna opinionen i Kina fortfarande anser att invasionen av Vietnam var rättfärdig, och brott som begicks i Vietnam förhålligas fortfarande ibland i kinesiska internetmedia och i den patriotiska utbildningen. Det finns ett gemensamt drag som den ryska och kinesiska imperialistiska chauvinismen delar, och det är att folk saknar frihet att tänka och yttra sanningen mot den dominerande retoriken och makten, vilket är en avgörande beståndsdel i all försoning efter krig.

Det vi borde inse från dessa jämförelser är å ena sidan betydelsen av det demokratiska samhälle

29 Thi Binh Nguyen, *op cit.*

* I engelska översättningen står "decade", men det är orimligt i sammanhanget och utifrån resten av stycket – öa.

med grundläggande medborgerliga rättigheter som har uppnåtts efter nästan 200 års social kamp (inklusive av 1800- och det tidiga 1900-talets olika sorters kommunister och socialister), och å den andra de auktoritära regimernas förmåga att förstöra och manipulera vanliga människors moraliska samvete och integritet i namn av stormaktschauvinism. En lärdom från 1900-talet för det 21:a seklet är att ingen samhällsrevolution kan gå framåt utan demokrati. Denna lärdom gäller också det post-kommunistiska men av kommunistpartiet ännu styrda Vietnam, eftersom dess en gång värdefulla mellanfolkliga diplomati i solidaritet med annan internationell kamp, under den segerrika (och än mer auktoritära) globala kapitalismens tidsålder har blivit mer statisk och urvattnad.

Man kan säga att Ukrainas besvärliga uppgift att samarbeta med vänner i Ryssland och i det globala syd är enormt mycket mer utmanande än det någonsin var för Vietnams krigsdiplomati. Medan perioden kring 1968 var en tid av optimism i hela den tidigare koloniserade världen rörande framtidsutsikterna om en mer rättvis samhällsordning, kännetecknas dagens värld av en djup internationell cynism om det är möjligt med en bättre morgondag. Ändå måste Ukrainas mest hållbara lösning på lång sikt vara densamma som Rysslands egen inhemska lösning på sin fruktansvärda diktatur, och därför är ett civilisatoriskt och utestängande förhållningssätt till krigsdiplomati och inrikespolitik dömt att bli kontraproduktivt och självbegränsande. Detta är inte att kräva att Ukraina ska ta hela världens nuvarande problem på sina axlar samtidigt som de kämpar för att driva ut en invaderande rysk armé ur landet. Istället är det en uppmaning att reflektera över sin självbild när de ställs inför många länders uppenbara ovilja i det globala syd att gå mot sina regeringars intressen av att vidmakthålla stabila förbindelser och ekonomiskt samarbete med Ryssland.

Ukrainas inneboende men underskattade relevans i det globala syd

Många i det globala syd kommer (frånsett det moraliska värdet i att stöda Ukrainas försvarskrig) knappast att uppleva det befriande för sig själva när de ser att det bakom Ukrainas utländska beskyddare står just de obevekliga långgivare som ofta är majoritetsägare till deras ohållbart höga statsskulder. Flera länder i det globala syd har nyligen ställt in betalningarna eller är på väg att göra det (Egypten, Ghana, Libanon, Pakistan, Sri Lanka och Zambia för att bara nämna några).³⁰ Denna globalt alltmer smittsamma makroekonomiska situation inbjuder för närvarande inte bara till skuld-sanering på ogynnsamma villkor i dessa länder utan också till fler strukturreformer, som sannolikt kommer att fördjupa deras pågående samhällskriser med ökande extrem fattigdom, ojämlikhet och stagnerande utveckling, samtidigt som de fortfarande kämpar med Covid-19-pandemins komplicerade konsekvenser. Ukrainas krigsdiplomati i det globala syd måste förstå att det är detta besvärliga sammanhang som ligger bakom att majoriteten av länderna i det globala syd är ovilliga och oförmögna att genomföra ekonomiska sanktioner mot Ryssland.

På många sätt står Ukraina inför liknande problem, med en pågående regeringsledd nyliberalisering av sin krigsekonomi i en omfattning som historiskt aldrig har förekommit i något land som varit militärt invaderat av ett främmande land.³¹ Det globala syds historiska tragedi under 1900-talet var

30 "[Developing countries' debts mount as pandemic and strong dollar hit finances](#)", *Financial Times*, 22 februari 2023; Martin Wolf, "[We must tackle the looming global debt crisis before it's too late](#)", *Financial Times*, 2023.

31 Se Luke Cooper, "Market economics in an all-out war? Assessing economic and political risks to the Ukrainian war effort", *LSE IDEAS Research Paper*, 2022; Kateryna Semchuk & Thomas Rowley, "[Exclusive: EU concerned by Ukraine's controversial labour reforms](#)", *Open Democracy*, 28 februari 2023. "[Zelensky, BlackRock CEO Fink](#)

att olika ekonomiska, sociala och politiska försök till avkolonisering till slut förlorade, antingen genom att gamla former för underkuvande fortlevde eller att nya uppkom, och detta har nu konso- liderats i en kapitalistisk världsordning för de rika. Idag kan många i det globala syd fråga sig om Ukraina vill identifiera sig med att dessa problem är gemensamma och bryta denna våg, eller istället frivilligt ansluter sig till den och blir en spegel av sin egen svåra belägenhet, och inte låter sin krigs- diplomati och ledande inrikespolitik och sociologi bli en källa till inspiration för en oberoende och progressiv politik.

Men vi måste ändå bedyra att Ukrainas försvarskrig mot Ryssland har en inneboende dragningskraft bland de som drabbas direkt av ryska nyimperialistiska militära interventioner i hela världen, från Syrien till Myanmar. Allmänt sett är det också ett försvar av FN-stadgan i förhållande till de mindre stater i hela världen som också är indragna i och offer för olagliga territoriella kränkningar och hot om invasion från andra stormakter. En del stormakter i det globala syd betonar och respekterar i praktiken inte lika mycket som det globala syds små länder den territoriella integritet, suveräna jämlikhet och politiska oberoende som FN-stadgan föreskriver. Följaktligen ska vi inte på ett vård- löst sätt fläta samman det globala syds påstådda ”neutralitet” i förhållande till Rysslands krig mot Ukraina, och på ett naivt sätt betrakta det som en enhetsfront. Helt säkert är Vietnams officiella neutralitet en helt annan än Kinas neutralitet, genom att de i viss mån har större förståelse för Ukrainas situation på grund av att den sistnämnda har en jämförbar relevans och innebörd för fram- tiden för Asiens mindre stater som lever under hot om territoriella kränkningar och invasioner.

I större utsträckning än Indonesien fortsätter Vietnam idag att med hjälp av internationella lagar försvara sina havsterritoriella anspråk och sin exklusiva ekonomiska zon i Sydkinesiska sjön mot Kinas ensidiga territoriella anspråk och aggressioner.³² Om en i övrigt vacklande och försvagad internationell rättsordning under ledning av FN-systemet med tvång ersätts av en imperialistisk irredentism,* så kommer det att leda till det som en högt rankad person i Vietnams militära etablis- semang, den tidigare verkställande försvarsministern generallöjtnant Nguyễn Chí Vịnh, under de första veckorna av Rysslands invasion sa om framtidsutsikterna av en rysk seger: ”[det kan betyda] slutet för den internationella rättvisan”.³³ Inför den kinesiske presidenten Xi Jinpings besök i Moskva den 20 mars 2023, beskrev president Vladimir Putin de rysk-kinesiska relationerna så här: ”[Relationernas] kvalitet överträffar den kvalitet som kalla krigsperiodens militärpolitiska allianser hade – ingen ger ständigt order och ingen tvingas ständigt lyda, inga begränsningar och tabun.”³⁴ Samtidigt som dagens Vietnam kritiserar stormakternas inkonsekventa praktiska tillämpning av den nuvarande internationella rättsordningen, som de betraktar som en mall för att förverkliga allmän- giltiga mänskliga värderingar, föredrar de utan tvivel principerna bakom den, framför att den ska ersättas av den laglösa imperialistiska irredentism som nu allra mest öppet förespråkas av Ryssland

[agree to coordinate Ukraine investment](#)”, CNBC, 28 december 2022.

32 Thanh Hai Do, ”Vietnam and China: ideological bedfellows, strange dreamers”, *Journal of Contemporary East Asia Studies*, vol 10 nr 2 2021, s 162-182.

* Irredentism är strävan att med en stat förena vissa landområden som tillhör en annan stat (eller andra stater) därför att rörelsens förespråkare tycker att landområdena har historisk eller etnisk gemenskap med den förstnämnda staten (Wikipedia).

33 ”[The Russia-Ukrainian conflict: no one will win. An interview with Lieutenant General Nguyễn Chí Vịnh](#)”, *Tuổi Trẻ News*, 2022.

34 ”[Vladimir Putin’s Article for People’s Daily Newspaper, Russia and China: A Future-Bound Partnership](#)”, Kreml, 19 mars 2023.

och Kina.³⁵ Ukraina kan överväga Kinas senaste fredsförslag och samtidigt stå fast vid sina nationella intressen avseende territoriell integritet och suveränitet, utan att ha några illusioner om det.

Trots att Vietnam hittills har lagt ner rösten om FN:s generalförsamlings resolutioner om Ukraina, inser de bakom scenen att en ukrainsk kapitulation skulle vara katastrofal för dem själva på den internationella juridiska fronten för att försvara sin egen territoriella integritet och suveränitet.³⁶ Den 2 mars 2022 höll ledaren för Vietnams diplomatiska beskickning till FN ett tal till generalförsamlingen, och anmärkte särskilt: ”Ett antal gånger har vårt lands egen historia av långvariga krig visat att krig och konflikter ända fram till idag alltför ofta har härrört ur föråldrade läror om maktpolitik, ur ambitioner att behärska och tillämpning och användning av våld för att lösa internationella dispyter. Några av dem är förknippade med historiska arv, missuppfattningar och missförstånd.”³⁷ I den inhemska diskussionen i Vietnam har detta allmänt tolkats som en dold kritik av Rysslands invasion av Ukraina.

Inför ettårsminnet av invasionen framträdde dessutom två framstående vietnamesiska generaler, generalmajor Nguyễn Hồng Quân och generallöjtnant Nguyễn Chí Vịnh, var och en i en sällsynt timplång intervju med vietnamesiska statliga media och kritiserade Rysslands krig hårt.³⁸ Båda hävdade att Vietnams nedlagda röst i FN:s generalförsamling inte skulle tolkas som ett stöd till Rysslands krig. I själva verket sa båda två att Vietnam inte kan acceptera Rysslands uttalade rättfärdiganden för att ha angripit Ukraina, och att den internationell lagstiftningen, rättvisan (i intervjuerna beskrivet som ”rättfärdighet” i konfuciansk mening), och folkets mobiliseringar och önskan om seger är på Ukrainas sida. Det betydelsefulla med dessa intervjuer är att de inte kan ha publicerats utan internt godkännande av de beslutsfattande kretsarna i Vietnams folkarmé och det vietnamesiska kommunistpartiet.³⁹ Men generallöjtnant Nguyễn Chí Vịnh poängterade också att det var svårt för Vietnam att öppet stöda Ukraina på grund av den sistnämndas ”USA-vänliga ideologi”. Det visar att det för många andra länder i det globala syd kanske inte bara handlar om att bevara realistiskt nödvändiga band till Ryssland, utan också i grund och botten om Ukrainas självbild och värderingar i förhållande till dem.

Förändrar Ukraina krigsdiplomatin i det globala syd?

Det är en öppen fråga om Ukraina kommer att kunna förverkliga sin mycket större och allsidiga potential för världens framtid och inte bara bli ”en del av Europa”. Vietnams krigsdiplomati och politiska och ekonomiska utveckling efter kriget är lika mycket en lärdom om framgång i att samla internationellt stöd och solidaritet, som en lärdom i efterhand om oundvikliga mänskliga tragedier när etnicitet, nationalism och begränsade politiska och medborgerliga friheter blir det främsta svaret

35 Do, *op cit* 2021; “Lieutenant General Nguyễn Chí Vịnh: The Russia-Ukraine conflict has left many lessons”, Dân Trí News 2022. [På vietnamesiska].

36 Med tanke på att Ryssland är Vietnams främsta leverantör av vapen, skulle Vietnam också anse det vara en katastrof om Ryssland faller samman som federation efter Kremlregimen under president Vladimir Putin.

37 Báo Quốc Tế, ”[Statement of Viet Nam at the UN General Assembly emergency session on the situation in Ukraine](#)”, *The Goi and Vietnam*, 2 mars 2022.

38 ”[The view of Major General Nguyễn Hồng Quân ahead of the Russia-Ukraine Spring War](#)”, *FBNC Open Talks*, februari 2023. [På vietnamesiska]; ”[Lieutenant General Nguyễn Chí Vịnh on one year of war in Ukraine](#)”. [På vietnamesiska. Den 26 mars 2023 hade intervjun tagits bort.]

39 Vi ska dock inte underskatta det fortsatta stödet för Rysslands krig och det inflytande som det har bland delar av det vietnamesiska kommunistpartiet och det militära etablissemang och den bredare allmänheten. Men vartefter kriget drar ut på tiden och Rysslands svaga resultat i Ukraina blir objektiva sanningar, har stödet för Ukraina bara ökat.

när en alternativ vision av världen inte längre erbjuds av ett mer sammanhängande och progressivt ”globalt syd”.

Vissa av begränsningarna hos Ukrainas krigsdiplomati i det globala syd har objektivt sett varit strukturella, eftersom det var Moskva som till stor del skötte Sovjetunionens diplomatiska angelägenheter, och att dagens ryska stat kan utnyttja detta fullt ut under sin diplomatiska offensiv mot Ukraina i det globala syd. Men det finns tecken på att Ukrainas utrikesdepartement alltmer uppmärksammar det globala syd, i synnerhet Afrika.⁴⁰ Jämfört med Ryssland, och till och med många länder i det globala syd idag, erbjuder dessutom den ukrainska demokratin på många sätt ett mer synligt hopp och utrymme för social kamp, förändring och livskraft i landet. Icke desto mindre finns det utrymme för Ukraina att med hjälp av sin inneboende allmängiltiga betydelse rätta till och överträffa sina historiska och nutida fallgropar, om det är berett att gå utöver en civilisatorisk och utestängande förståelse av både sig själv och världen i stort, i synnerhet det globala syd. Det kräver att Ukrainas invånare själva är kritiskt uppmärksamma på och agerar mot sin regerings diplomatiska och politiska manövrer som kan anses motverka sitt syfte vad gäller Ukrainas överlevnad och framtid. Det kommer att bli en svår uppgift, med tanke på att den politiska infrastrukturen till en progressiv internationell solidaritet och nytt ekonomiskt tänkande i det globala syd, det som en gång fick stöd från Bandungkonferensen, den Alliansfria rörelsen, och Nya ekonomiska världsordningen, nu antingen inte längre är politiskt och ekonomiskt livskraftigt eller inte bedöms vara någon tillgång för krigets Ukraina som de en gång var för Vietnam.⁴¹ Men det kan ändå vara värt att fråga sig och fundera över: Vilken sorts nytt Ukraina skulle vi alla vilja se och bygga?

Tillåt mig att avsluta mina konstruktiva funderingar med ett citat från den framlidne bengaliske poeten Rabindranath Tagore:

Där det finns liv gör det sig förvisso gällande genom att välja acceptans och vägran i enlighet med sina grundläggande behov. Den levande organismen tillåter sig inte att växa in i sin föda: den förändrar sin föda till sin kropp. Och bara så kan den bli stark, inte enbart genom att samla på sig, eller ge upp sin personliga identitet.... Denna stolthet [främmande förvärv] är i sig själv en förödmjukelse, som i slutändan leder till fattigdom och svaghet.⁴²

40 ["Ukraine to train African diplomats"](#), *Interfax*, 14 februari 2023. Greg Mills, ["Why Ukraine needs an Africa strategy"](#), *RUSI Commentary*, 4 januari 2023. ["Ukraine to boost diplomacy in Africa, other regions"](#), *Reuters*, 24 december 2022.

41 Den 14 december röstade Ukraina, tillsammans med 49 andra av FN:s medlemsstater, mot FN:s generalförsamlings resolution (dokument A/77/445) ["Towards a New International Economic Order"](#).

42 Rabindranath Tagore, "Nationalismen i Japan", *Nationalismen*, Stockholm: Norstedt, 1918. [Här nyöversatt.]